(Ф 03.02-91)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
факультет Економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємства

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор університету
_____
«____» _____2018 р.

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«Стратегічний менеджмент»

Галузь знань: 0306 “Менеджмент і адміністрування”

Напрям підготовки: 6.030601 “Менеджмент”

Курс – 4 Семестр – 7

Аудиторні заняття – 85 Екзамен –7 семестр
Самостійна робота – 95
Усього (годин/кредитів ECTS) – 180/6,0

Індекс НБ-6-6.030601/15-3.1.2.4

СМЯ НАУ НП 11.02.03-01-2018

Навчальну програму дисципліни «Стратегічний менеджмент» розроблено на основі освітньо-професійної програми та навчального плану № НБ-6-6.030601/15 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за напрямом 6.030601 «Менеджмент» та відповідних нормативних документів.

Навчальну програму розробила:

професор кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств_____О. Паливода

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри напряму 6.030601 «Менеджмент» - кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, протокол №____від «__»_____ 2018 р.

Завідувач кафедри _____О.Ільєнко

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради ФЕБА, протокол №___ від «__»_____2018 р.

Голова НМРР _____ А.Тофанчук

УЗГОДЖЕНО
В.о. декана
_____ С.Петровська
"____"_____2018 р.

Рівень документа – 3б.
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Врахований примірник №2

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальну програму навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент» розроблено на основі “Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від 16.06.2015р. №37/роз.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що дає можливість нарощувати матеріальний та нематеріальний капітал, допомагає приймати виважені управлінські рішення на основі світового досвіду господарювання, що забезпечує розвиток організації (підприємства) в умовах ринкових відносин.

Метою викладання дисципліни «Стратегічний менеджмент» є формування у майбутніх спеціалістів знання із стратегічного менеджменту як спеціалізованого виду діяльності з урахуванням інтернаціоналізації сучасних знань.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- набути знань з основних питань теорії стратегічного менеджменту;
- ознайомитись з практичними навиками використання стратегічного менеджменту в управління сучасним підприємством;
- ознайомитись з механізмами та інструментаріями використання стратегічного менеджменту, які дозволять майбутньому фахівцю приймати активну участь в діяльності сучасного підприємства;
- допомогти майбутньому фахівцю визначити свою спроможність у використанні стратегічних планів розвитку підприємства;
- сприяти формуванню інтересу до розвитку та удосконаленню якостей особистості, необхідних в управлінській діяльності для реалізації розроблених стратегій розвитку підприємства;
- розвинути в собі установки, вміння, та аналітичні здібності, які дозволять майбутньому спеціалісту чітко та ефективно здійснювати управління в сучасних умовах, коли керівнику необхідно щоденно проявляти ініціативу та винахідливість.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- основні тенденції розвитку стратегічного менеджменту;
- базові моделі стратегічного планування;
- підходи до процесу розробки стратегії розвитку підприємства;
- процеси оцінки можливостей підприємства;
- моделі стратегічного вибору;
- сутність і типи корпоративних стратегій диверсифікації;
- функціональні стратегії розвитку підприємства;
- методи врахування ризиків в стратегічному управлінні розвитком підприємства;
- методи стратегічного управління;
- процеси стратегічного управління альянсами.

Вміти:

- аналізувати зовнішнє ділове оточення середовища;
- аналізувати ресурсний потенціал підприємства;
- використовувати основні методи стратегічного аналізу;
- визначати місії підприємства;
- визначати цілі розвитку підприємства;
- використовувати моделі стратегічного вибору;
- застосовувати функціональні стратегії;
- досліджувати та вимірювати ризики;
- застосовувати контролінг в системі стратегічного планування і управління на підприємстві.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох класичних навчальних модулів а саме:

навчального **модуля №1 "Стратегічне планування діяльності підприємства".**

навчального **модуля №2 "Реалізація стратегії діяльності підприємства".** кожен з яких є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Навчальна дисципліна «Стратегічний менеджмент» базується на знаннях таких дисциплінах, як: «Управління персоналом», «Менеджмент» та є базою для вивчення таких дисциплін, як: «Інвестиційно-інноваційний менеджмент», «Управління операціями з експорту-імпорту».

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Модуль №1 "Стратегічне планування діяльності підприємства".

Тема 2.1.1. Стратегічне управління в системі сучасного менеджменту.

Історія становлення і розвиток стратегічного планування. Поняття стратегії розвитку підприємства. Базові моделі стратегічного планування. Сутність та особливості видів планування. Підходи до процесу розробки стратегії розвитку підприємства. Сутність стратегічного планування і управління. Концептуальні підходи до управління організацією. Складові системи стратегічного управління.

Тема 2.1.2. Стратегічний аналіз підприємства в умовах ринкової економіки.

Зміст і принципи проведення стратегічного аналізу. Аналіз зовнішнього ділового середовища. Аналіз ресурсного потенціалу підприємства. Практичні методи стратегічного аналізу. Методичні підходи до аналізу ресурсного потенціалу підприємств України.

Основні методи стратегічного аналізу. SWOT-аналіз. Побудова матриці SWOT-аналізу.

Тема 2.1.3. Визначення загального напрямку діяльності підприємства.

Визначення місії підприємства. Імідж підприємства. Визначення мета підприємства. Процедура узгодження цілей. Побудова «дерева цілей». Реактивне та цільове управління. Організаційна культура підприємства. Визначення цілей розвитку підприємства.

Тема 2.1.4. Моделі стратегічного вибору.

Особливості застосування основних моделей стратегічного вибору. Матриця можливостей І. Ансоффа (за товарами / ринками). Типові конкурентні стратегії за М.Портером. Сфери застосування основних моделей стратегічного вибору. Моделі стратегічного вибору в залежності від життєвого циклу продукту. Моделі стратегічного вибору на основі циклу розвитку підприємства.

2.2. Модуль №2 "Реалізація стратегії діяльності підприємства".

Тема 2.2.1. Стратегічне планування в умовах диверсифікації виробництва.

Основні елементи теорії диверсифікації. Сутність і типи корпоративних стратегій диверсифікації. Особливості організації процесу стратегічного планування на диверсифікованих підприємствах. Особливості стратегій великих і середніх фірм. Стратегії розвитку фірм малого бізнесу. Стратегії міжнародного розвитку фірми.

Тема 2.2.2. Функціональні стратегії розвитку підприємства.

Розробка та реалізація функціональних стратегій. Стратегія маркетингу. Фінансова стратегія. Інноваційна стратегія. Стратегія виробництва. Соціальна стратегія. Стратегія організаційних змін. Екологічна стратегія. Інвестиційне проектування як основа продуктової стратегії. Бізнес-проект – організаційне оформлення продуктової стратегії.

Тема 2.2.3. Ризики в стратегічному управлінні розвитком підприємства.

Поняття ризиків в стратегічному плануванні розвитку підприємства. Стратегічний аналіз ризиків підприємства. Процес виміру ризиків підприємства. Модель портфельного аналізу методом «Shell»-DPM. Матриця ADL / LC. Діловий комплексний аналіз.

Тема 2.2.4. Контролінг в системі стратегічного управління підприємством.

Зміст і функції контролінгу на підприємстві. Стратегічний і оперативний контролінг на підприємстві. Стратегія управління змінами в організації. Бюджетування в процесі реалізації стратегії.

Тема 2.2.5. Теорія і практика реалізації управління стратегічними альянсами.

Формування і розвиток стратегічних альянсів. Класифікація стратегічних альянсів. Життєвий цикл стратегічних альянсів. Процес управління функціонуванням стратегічних альянсів. Система функціонування стратегічних альянсів. Стратегічне спрямування діяльності альянсів.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

3.1. Основні рекомендовані джерела

3.1.1. Василенко В.А. Стратегічне управління: навч. посіб. / В.А. Василенко, Т.І. Ткаченко. – К.: ЦУЛ, 2003. – 396 с.

3.1.2. Виссема Х. Стратегический менеджмент и предпринимательство: возможности для будущего процветания / Х. Виссема; пер. с англ. –М.: Издательство «Финпресс», 2000. – 272 с.

3.1.3. Володькина М.В. Стратегический менеджмент: учебное пособие /М.В. Володькина. – К.: Знання-Прес, 2002. – 149 с.

3.1.4. Зайцев Л.Г. Стратегический менеджмент: учебник / Л.Г. Зайцев, М.И. Соколова. – М.: Юристъ, 2002. – 416 с.

3.1.5. Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. / Г.І. Кіндрацька. – К.: Знання, 2006. – 366 с.

3.1.6. Круглова Н.Ю. Стратегический менеджмент. учебник для ВУЗов / Н.Ю. Круглов, М.И. Круглов. – М.: Из-во РДЛ, 2003. – 464 с.

3.1.7. Люкшинов А.Н. Стратегический менеджмент: учебное пособие для ВУЗов / А.Н. Люкшинов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000. – 375 с.

3.1.8. Маркова В.Д. Стратегический менеджмент: курс лекций / В.Д. Маркова, С.А. Кузнецова. – М.: ИНФРА-М; Новосибирск: Сибирское соглашение, 2006. – 288 с.

3.1.9. Менеджмент для магистров: учебное пособие / под ред. д.е.н., проф. А.А. Епифанова, д.е.н., проф. С.Н. Козьменко. – Суми: ИТД «Университетская книга», 2003. – 762 с.

3.1.10. Мартиненко М.М. Стратегічний менеджмент: підручник / М.М. Мартиненко, І.А. Ігнатьєва. – К.: Каравела, 2006. – 320 с.

3.1.11. Міщенко А.П. Стратегічне управління: навч. посіб. / А.П. Міщенко. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 336 с.

3.2. Додаткові рекомендовані джерела

3.2.1 Аакер Д. Стратегическое рыночное управление / Д. Аакер; пер. с англ. под ред. Ю.Н. Каптуревского. – СПб: Питер, 2002. – 544 с.

3.2.2. Нємцов В.Д. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. / В.Д. Нємцов, Л.Є. Довгань. – К.: ТОВ «УВПК «ЕксОб», 2004. – 560 с.

3.2.3. Осовська Г.В. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. / Г.В. Осовська, О.Л. Фіщук, І.В. Жалінська. – К.: Кондор, 2003. – 196 с.

3.2.4. Прокопчук Л.О. Стратегический менеджмент: учебник для вузов / Л.О. Прокопчук. – Спб: Изд-во Михайлова В.А., 2004. – 511 с.

3.2.5. Стратегический менеджмент: учебник / пер. с англ. Н.И. Алмазовой. – М.: ООО «Издательство Проспект», 2003. – 336 с.

3.2.6. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: підр. / З.Є. Шершньова. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2004. – 699 с.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайом-лення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульо-ваного			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				